

Chema Israël

Maimonide - Rambam (1135-1204)

Partout, les juifs affirment l'unité de Dieu

La récitation du Chema, en hébreu : שמע ישראל telle qu'elle se fait dans la liturgie depuis l'époque des Sages du Talmud, est devenue la prière centrale de tout office .

Elle comporte l'affirmation de l'unité de Dieu, l'une des affirmations les plus univoques du monothéisme.

דברים ו ד

ד שְׁמַע, יִשְׂרָאֵל: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָה אֶחָד.

Le Deutéronome, chapitre 6, verset 4

4) Ecoute Israël, l'Eternel est notre Dieu, l'Eternel est un !

רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק א הלכות ה-ז

ה [ז] אלוה זה אחד הוא--אינו לא שניים ולא יתר על שניים, אלא אחד, שאין כייחודו אחד מן האחדים הנמצאים בעולם: לא אחד כמין שהוא כולל אחדים הרבה, ולא אחד כגוף שהוא נחלק למחלקות ולקצוות; אלא ייחוד שאין ייחוד אחר כמותו בעולם.

ו אילו היו האלוהות הרבה--היו גופין וגווייות, מפני שאין הנמנין השווין במציאתן נפרדין זה מזה אלא במאורעין שיארעו הגופות והגווייות. ואילו היה היוצר גוף וגווייה--היה לו קץ ותכלית, שאי אפשר להיות גוף שאין לו קץ. וכל שיש לו קץ ותכלית, יש לכוחו קץ וסוף.

ז ואלוהינו ברוך שמו, הואיל וכוחו אין לו קץ ואינו פוסק, שהרי הגלגל סובב תמיד, אין כוחו כוח גוף. והואיל ואינו גוף, לא יארעו מאורעות הגופות כדי שיהא נחלק ונפרד מאחר; לפיכך אי אפשר שיהיה אלא אחד. וידיעת דבר זה--מצות עשה, שנאמר "ה' אלוהינו, ה' אחד".

Maimonide, loi sur les fondements de la Torah, chapitre 1, loi 1

Dieu en tant qu'attribut de rigueur est un et non deux, car son unicité ne ressemble à celle que l'on peut trouver sur terre, comme une espèce qui en englobe d'autres, ou bien comme un corps composé de plusieurs membres. C'est une unicité qui n'a pas son pareil dans ce monde.

Et s'il y avait eu plusieurs dieux, ils auraient eu des corps, car leur croyance ne peut se reposer que sur une différence physique et non pas conceptuelle. Et s'ils avaient eu des corps, ils auraient eu une fin, comme tout corps créé, et par là même leurs forces auraient eu une limite.

Cependant, notre Dieu, puisque c'est lui la force motrice du monde par laquelle les astres se meuvent constamment, ne peut avoir de corps; et puisqu'il n'a pas de corps, il ne peut être divisé en plusieurs dieux. C'est pour cela que l'on est obligé d'admettre qu'il est un. Et cette connaissance est un commandement positif :

« l'Eternel est notre Dieu, l'Eternel est un ».